Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0017

Josepho Figueiros Martino atvejis Centrinės Afrikos Respublikoje

2026 m. sausio 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Josepho Figueiros Martino atvejo Centrinės Afrikos Respublikoje (2026/2572(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2024 m. gegužės 26 d. Centrinės Afrikos Respublikoje „Vagnerio grupė“ pagrobė dvigubą Belgijos ir Portugalijos pilietybę turintį humanitarinės srities tyrėją Josephą Figueirą Martiną, dirbusį nevyriausybinei organizacijai „FHI 360“ prie vystymosi projekto, o vėliau jis buvo perduotas Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijoms;

B. kadangi jis buvo kalinamas Bangyje esančiame Centriniame kovos su banditizmu biure (pranc. Office Central de Répression du Banditisme, OCRB) vienutėje, „Vagnerio grupės“ valdomoje įstaigoje ir buvo kankinamas; kadangi jis daugiau kaip metus buvo kalinamas nežmoniškomis sąlygomis, neturėdamas galimybės gauti medicininės priežiūros ir be teismo;

C. kadangi 2025 m. lapkričio 4 d. Bangio baudžiamasis teismas pripažino J. F. Martiną kaltu dėl nusikalstamų veikų, įskaitant bendrininkavimą vykdant nusikalstamą sąmokslą ir kenkimą valstybės saugumui, nuteisė jį 10 metų priverstinių darbų ir priteisė iš jo 50 mln. CFA frankų žalos atlyginimą ir civilinę kompensaciją, remdamasis nepagrįstais kaltinimais;

1. primena, kad savo 2025 m. liepos 10 d. rezoliucijoje[1] Parlamentas pareikalavo nedelsiant ir besąlygiškai paleisti J. F. Martiną; apgailestauja dėl to, kad Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijos ir toliau nesilaiko reikalavimų, o tai dar labiau blogina jo

[1] Priimti tekstai, P10_TA(2025)0162.

padėtį;

2. reikalauja, kad Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijos nedelsdamos ir besąlygiškai paleistų J. F. Martiną; pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis tolesnis ES piliečio laisvės atėmimas tebėra nepriimtinas, atsižvelgiant į didelį susirūpinimą dėl tinkamo proceso ir proceso teisingumo;

3. primygtinai ragina Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijas nedelsiant suteikti leidimą J.F. Martino medicininei evakuacijai, atsižvelgiant į labai pablogėjusią jo sveikatą ir prasidėjusį regos sutrikimą, ir tuo pat metu užtikrinti galimybę nedelsiant ir nekliudomai gauti specializuotą medicininę priežiūrą, įskaitant nepriklausomų gydytojų teikiamą medicininę priežiūrą, taip pat teisines konsultacijas, konsulinę pagalbą ir šeimos narių apsilankymus, visapusiškai laikantis tarptautinių žmogaus teisių standartų;

4. ragina Komisiją, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybą, koordinuojant veiksmus su Belgija ir Portugalija, taikyti tikslines sankcijas, įskaitant draudimą keliauti ir turto įšaldymą, visiems asmenims, atsakingiems už savavališką J. F. Martino sulaikymą, netinkamą elgesį su juo ir nuteisimą, jei Centrinės Afrikos Respublikos valdžios institucijos ir toliau pažeis jo teises;

5. ragina surengti Parlamento ad hoc misiją į Centrinės Afrikos Respubliką siekiant įvertinti J. F. Martino padėtį ir padidinti spaudimą jį paleisti;

6. primygtinai reikalauja, kad visi teismo procesai, įskaitant visus apeliacinius procesus, griežtai atitiktų tinkamo proceso garantijas, įtvirtintas Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir Centrinės Afrikos Respublikos nacionalinėje teisinėje sistemoje, nes jų pažeidimas yra pagrindinių teisių pažeidimas;

7. dar kartą ragina Tarybą įtraukti „Vagnerio grupę“ į teroristinių organizacijų sąrašą;

8. pabrėžia ES ir jos valstybių narių pareigą visomis aplinkybėmis apsaugoti humanitarinės pagalbos ir vystymosi sričių darbuotojus ir smerkia jų savavališką suėmimą, sulaikymą ar baudžiamąjį persekiojimą; pabrėžia, kad tokiais veiksmais pažeidžiama tarptautinė humanitarinė teisė ir humanitarinių darbuotojų teisės;

9. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos Pirmininkės pavaduotojai ir vyriausiajai įgaliotinei, Centrinės Afrikos Respublikos vyriausybei ir parlamentui, Afrikos Sąjungai ir Jungtinėms Tautoms.